

ВСТУП

Дошкілля — це той сенситивний період, коли інтенсивно формуються та вдосконалюються мислення, мовлення, сприймання, пам'ять, увага, фантазія, емоції. Проте сама дитина не здатна скористатися такими сприятливими умовами для власного розвитку, тож вона конче потребує допомоги, насамперед педагогів і батьків. Саме тому необхідна цілеспрямована робота у вигляді комплексних ігор-занять, що охоплюють як мовленнєву, так і немовленнєву сторони психічної діяльності. Слід допомогти дитині пізнавати предмети навколошньої дійсності, розрізнати їхню величину, колір і форму, чітко і правильно називати їх, чути, розпізнавати та відтворювати звуки, рухатися та орієнтуватися у просторі, бути уважним до зверненого та власного мовлення, запам'ятовувати необхідну інформацію та вміти відтворювати її, адекватно емоційно реагувати на все, що відбувається довкола, і, звісно, чітко, фонетично, лексично та граматично правильно розмовляти. Адже саме мовлення є тим засобом, що активізує всебічний розвиток дошкільника. Повноцінне усне мовлення є міцним підґрунтям для формування правильного писемного мовлення, тобто читання та письма, без засвоєння навичок яких навчання в школі неможливе.

Часто батьки з метою виправлення мовленнєвих порушень звертаються по допомогу до спеціаліста — вчителя-логопеда — тільки перед вступом дитини до школи. Але варто пам'ятати, що у шести-семирічних дітей значно складніше виправити порушення звуковимови, аніж у дітей чотирьох і п'яти років. Саме тому нами створено альбом, який допоможе педагогам і батькам не лише ознайомити дітей зі звуками рідної мови, але й сформувати у дошкільників правильне мовлення. Запропонований матеріал можна використовувати для індивідуальної роботи з дошкільником під час автоматизації (закріплення) та розрізнення (диференціації) звуків у мовленні.

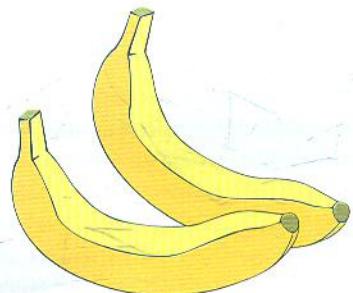
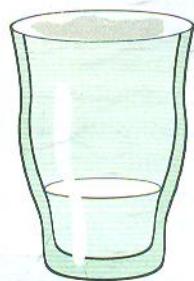
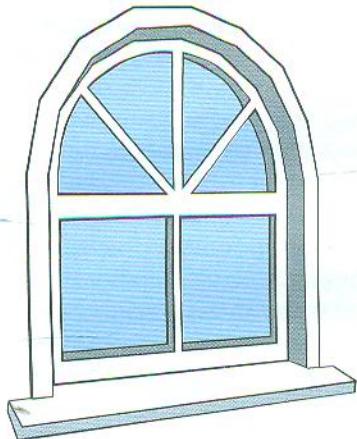
У цій книзі ми:

- пропонуємо предметно-symbolічну основу ознайомлення дітей зі звуками рідної мови, фонетичні абетки та звукові підказки, що зроблять ігри-заняття корисними та цікавими;
- окреслюємо методичні акценти розвитку фонематичних процесів;
- подаємо ілюстративний і мовленнєвий матеріал, що охоплює основні групи звуків рідної мови;
- надаємо методичні рекомендації.

Бажаємо успіхів на творчому шляху вивчення української мови!

[А] — [О]

1. «Кмітлива указочка» (покажи всі предмети, у назвах яких є звук [а]; [о]: **склянка, вікно, айстра, волосся, банани, лотоси**).

2. «Вухасик» (послухай та повтори віршовані рядки).

Оля оленя зустріла,
З ним окате оленя.
Сказати Оля щось хотіла,
Та оленя уже нема.

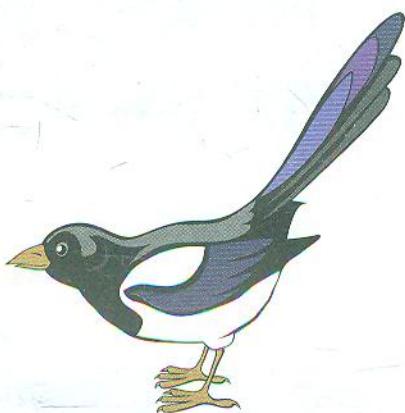
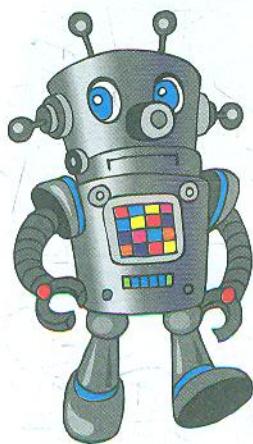
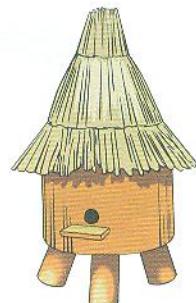
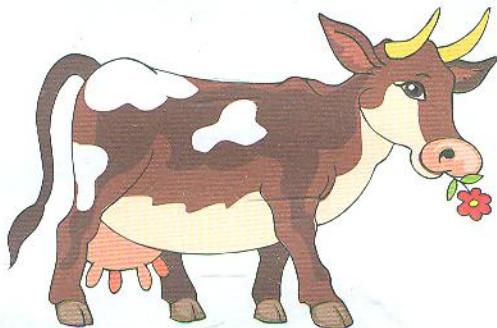
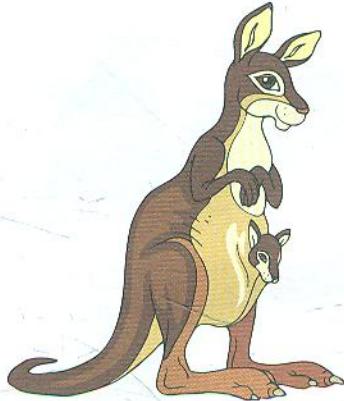
(Автор не визначений)

Ой, сорока та, сорока
Веселої вдачі:
В садку білобока
Навприсядки скаче.

(Грицько Бойко)

[о] — [у]

1. «Кмітлива указочка» (покажи всі предмети, у назвах яких є звук [о]; [у]: *кенгуру, корова, вулик, робот, сорока, курка*).

2. «Вухасик» (послухай та повтори віршовані рядки).

Посадив Петрусь вербичку,
Зелененьку, невеличку.
Щоб над стежкою росла,
Кучерявою була.

(Д. Мегелик)

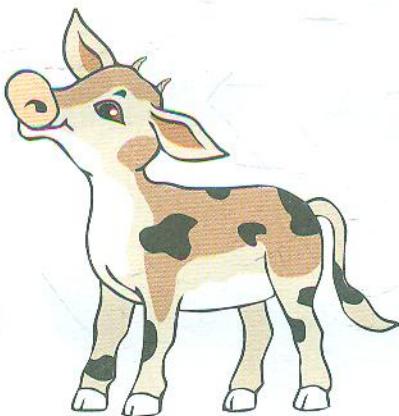
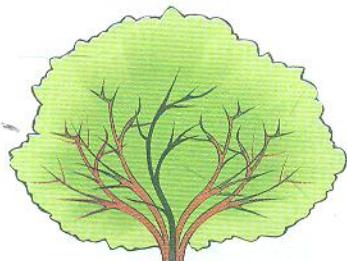
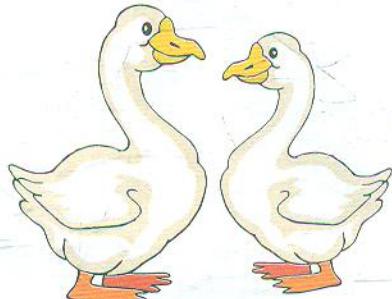
Гу-ту-ту! Гу-ту-ту!
Вари кашку круту,
Підливай молочка,
Погодуй козачка.

(З народного)

[А] — [О] — [У]

1. «Кмітлива указочка» (покажи всі предмети, у назвах яких

є звук [а]; [о]; [у]: *морозиво, гуси, очі, кущ, бичок, партя*).

2. «Вухасик» (послухай та повтори віршовані рядки).

У дупло влетіла муха,
Не хотіла маму слухатъ.
Здивувалося дупло:

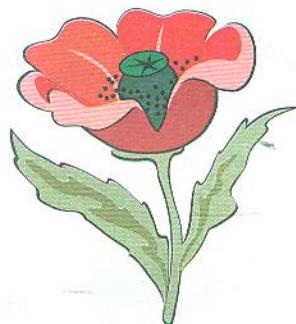
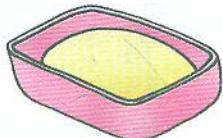
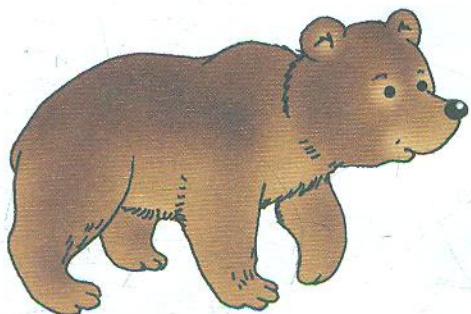
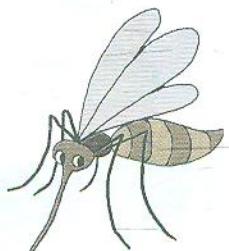
«Ще такого не було,
Щоб така маленька муха
Не хотіла маму слухатъ!»

(Г. Чубач)

A дідусь Опанас
Нам купив ананас.
Тож приходьте до нас,
Почастуємо ми вас.
(Скоромовка)

[M] — [M']

1. «Кмітлива указочка» (покажи всі предмети, у назвах яких є звук [m]; [m']: *мішки, комар, місяць, ведмідь, мило, мак*).

2. «Вухасик» (послухай та повтори віршовані рядки).

Цілий **Місяць** **Мавпеня**
Не в**Мивалось** **Милом**.
Геть за**Мурзало** лице
Й ручки за**Мастило**

Тато **Мавпячий** кричить,
Мама п'є **Мікстуру** —
Вже за**Мучив** всю сім'ю
Малий за**Мазура**.
(О. Лещак, Е. Міляновський)

Місяць **Милувався** **Морем**,
Місяць **Мив** у **Морі** зорі.
Мимоволі в **Море** впав —
Морж із ним **Мороку** **Мав**!
(О. Кононенко)